

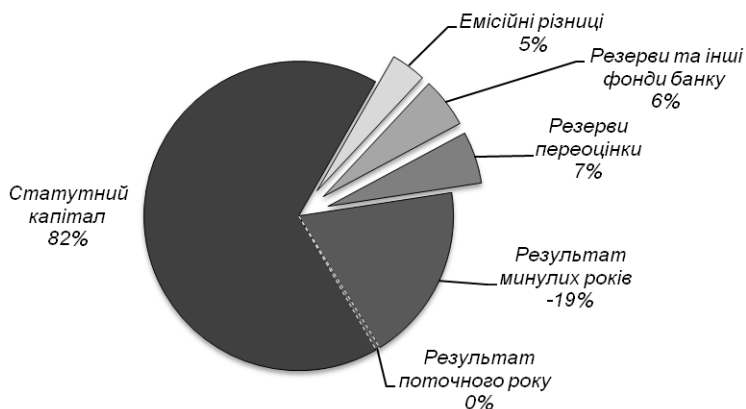

Рис. 2. Структура власного капіталу банків України станом на 01.07.2011 р. [3]

Список літератури

1. Постанова Правління Національного банку України «Про внесення зміни до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 13.04.2011 № 111.
2. Постанова Правління Національного банку України «Про додаткові заходи щодо діяльності банків» від 11 жовтня 2008 р. № 319.
3. Офіційний сайт Національного банку України <http://www.bank.gov.ua>.

УДК 336.77.067.21

С. М. Бороденко,

старший викладач кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Аналіз досвіду розвитку економіки в ряді розвинених країн показує високу роль підприємств малого та мікробізнесу в формуванні та стабільності економічного розвитку. Однак, аналіз динаміки розвитку вітчизняної економіки визначає досить низький рівень участі малого бізнесу в становленні економіки. Значною мірою це пов'язано з низкою особливостей приманних формуванню ринкової економіки в Україні.

У процесі здійснення практики кредитування підприємств малого та мікробізнесу в Україні було виявлено ряд особливостей, притаманних саме для цих підприємств. До основних особливостей можна віднести наступні:

Низький рівень легітимності малого бізнесу в Україні. Це пов'язано з тим, що значна кількість підприємств малого та середнього бізнесу функціонує у сфері тіньової економіки. При цьому використовуються різноманітні схеми для зниження прибутку, оборотів тощо.

Постійна нестача фінансових ресурсів, яка пов'язана перш за все із відсутністю власних ресурсів. Тобто значна сума початкового капіталу спрямовується не для формування основного капіталу, а вкладається в оборотний капітал. При цьому виробничий цикл самого підприємства часто не співпадає з часом обороту капіталу, що зумовлює нестачу коштів для продовження діяльності та змушує звертатись до зовнішніх запозичень, в основному банківських позик. Зазначимо, що вартість кредитних коштів для підприємств малого та мікробізнесу є дещо вищою ніж для підприємств середнього та великого бізнесу, що пов'язано, в основному, з вищим рівнем ризику даних позик для кредиторів, відсутністю якісної застави тощо.

Відсутність якісної застави чи гарантій третіх осіб. Дана особливість значною мірою зумовлена попередньою, а саме значний обсяг коштів спрямовується у оборотний капітал — товар, що у більшості випадків не може передаватись у заставу і лише незначна сума ресурсів спрямовується для формування основного капіталу — придбання обладнання, будівництво споруд тощо.

Високий рівень нестабільності діяльності підприємств малого бізнесу та мікробізнесу. Дана особливість значною мірою пов'язана з нестачею фінансових ресурсів, крім того, високий рівень конкуренції та високий рівень залежності від змін зовнішнього економічного середовища призводить до банкрутства підприємств малого бізнесу.

Високий рівень мобільності є позитивним чинником у розвитку малого та мікробізнесу, оскільки дозволяє вчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, потреб споживачів тощо, та дозволяє швидко адаптуватись до економічних умов. Однак, негативним явищем, що супроводжує дану особливість, є висока плинність діяльності, що часто супроводжується необхідністю проведення процедури банкрутства підприємств з подальшою діяльністю вже в іншій сфері бізнесу.

Низький рівень венчурної спеціалізації. Тобто значна кількість підприємств малого та мікробізнесу зайняті в сфері роздріб-

ної торгівлі та наданням послуг, не пов'язаних з наукомісткими технологіями.

Високий рівень адміністрування пов'язаний із значною кількістю різноманітних документів потрібних для відкриття та ведення бізнесу. Крім того, часто в процесі функціонування підприємства малого бізнесу стикаються із значною кількістю перевірок з боку контролюючих органів, що сприяє формуванню корупційних схем взаємовідносин бізнесу та держави і ще більше виводить малі підприємства зі сфери легальних економічних відносин.

Сезонність бізнесу. Для значної кількості підприємств малого та мікробізнесу притаманний сезонний характер діяльності, наприклад: фермерські господарства, підприємства зайняті в сфері надання послуг туристичного характеру, торгівля товарами сезонного характеру тощо.

Як бачимо, більшість особливостей зумовлюють низький рівень привабливості підприємств малого та мікробізнесу для кредитування з боку комерційних банків. Таким чином, виникає необхідність формування та розробки державних програм для підтримки фінансування малого бізнесу та залучення міжнародних фінансово-кредитних установ до фінансування діяльності малих підприємств в Україні.

УДК 336.767.017.2

Т. М. Бороденко,

асистент кафедри фінансових ринків ринки,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЕТАПИ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАТИВНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ

Важливого значення в процесі проведення оцінки ефективності діяльності будь-якого суб'єкта економічних відносин набуває побудова методологічного підходу, який буде визначати основні етапи даного аналізу та впливати, таким чином, на якість проведеної оцінки.

Суть даної методології полягає у послідовному розкритті сутності та ролі корпоративних інвестиційних фондів (далі КІФ), методів і показників оцінки ефективності та формування висновків щодо ефективності діяльності КІФ.